

Risør
videregående skole

Programfag

OVERSIKT OVER VALG AV PROGRAMFAG FOR
STUDIEFORBEREDENDE VG2 OG VG3
SKOLEÅRET 2022-23

Innhold

Regler for valg av programfag for studiespesialisering	2
Hvis du skal starte i Vg2 neste skoleår:	2
Hvis du skal starte i Vg3 neste skoleår:	2
Vanlige spørsmål knyttet til valg av programfag	2
Hvilke fag kan elevene velge mellom?	3
Realfag	3
Matematikk	3
Biologi	3
Biologi 1 (Vg2/Vg3)	3
Biologi 2 (Vg2/Vg3)	3
Fysikk 1 (Vg2)	3
Fysikk 2 (Vg3, forutsetter Fysikk 1)	3
Kjemi 1(Vg2).....	4
Kjemi 2 (Vg3, forutsetter Kjemi 1).....	4
Språk, samfunnsfag og økonomi	4
Sosiologi og sosialantropologi / Sosialkunnskap	4
Sosialkunnskap (Vg2/Vg3)	4
Psykologi 1 og 2	5
Psykologi1 (Vg2/Vg3).....	5
Psykologi 2 (Vg2/Vg3)	5
Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 og 2	5
Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1(Vg2/Vg3)	5
Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 (Vg2/Vg3)	5
Valgfritt programfag	6
Hva er forskjellen mellom generell studiekompetanse og spesiell?.....	6
Poengberegning	7
Eksamen	7
Utenlandsstudier	8

Regler for valg av programfag for studiespesialisering

Hvis du har spørsmål knyttet til valg av programfag som du ikke finner svar på i dette skrivet, ta kontakt med rådgiver Kirsten Sigmundstad eller avdelingsleder Anna Skarheim.

Hvis du skal starte i Vg2 neste skoleår:

- Bestem deg for enten Realfag **eller** Språk, samfunnsfag og økonomi.
- Velg deretter enten matematikk R1 (bygger på 1T) eller 2P.
- Velg **tre** programfag til. Minst to må være fra ditt programområde.
- Minst to av programfagene **må** du bygge videre på i Vg3.

Hvis du skal starte i Vg3 neste skoleår:

Hvis du ikke har hatt fremmedspråk i grunnskolen, **må** du fortsette med fremmedspråket du har hatt i Vg2.

- Velg **to** programfag fra ditt programområde som du bygger videre fra VG2.

Hvis du har hatt fremmedspråk i grunnskolen:

- Velg **to** programfag som du bygger videre på fra Vg2 innen ditt programområde.
- Velg i tillegg **et** programfag til, enten fra ditt programområde eller fra et annet.

Vanlige spørsmål knyttet til valg av programfag

Når får jeg beskjed om hvilke fag jeg får?

Svar: Elevene får tilbakemelding om resultatet av fagvalg i Visma

Kan elever ombestemme seg?

Svar: Elevene kan ta kontakt, for å se om det er plass på et annet tilbud.

Hva hvis det er få søkere til et tilbud?

Svar: Elevene vil få beskjed, og får mulighet for omvalg.

Hvem prioriteres hvis mange velger et tilbud?

Svar:

- Elever i VG3 (pga. krav til vitnemål)
- Elever med programområde før elever med annet programområde.
 - Eks realfagselev som ønsker realfag før samfunnsfagselev/ medieelev ved ønske om realfag
 - Eks samfunnsfagselev som ønsker samfunnsfag før realfagselev/ medieelev ved ønske om samfunnsfag
- Karakterer
- For valgfrie programfag, er prioriteringen denne:
 - Elever i Vg3, hvis det er krav til vitnemål
 - Karakterer

Hvilke fag kan elevene velge mellom?

Realfag

Matematikk

Alle elever på Vg2 må enten ha matematikk 2P eller matematikk R1. Informasjon om disse fagene gis i undervisningen. I løpet av Vg2 vil elevene som tar matematikk R1 få informasjon om matematikk R2

Matematikk R2 kan velges som programfag i Vg3 av elever som har hatt R1. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Matematikk R1.

Biologi

Biologi 1 og 2 kan tas i valgfri rekkefølge. Skolen tilbyr disse fagene annet hvert år.

Biologi 1 (Vg2/Vg3)

Biologi 1 er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for realfag. Faget passer for deg som har interesse for natur og miljø. Du lærer om det som skjer på mikronivå i det indre av cellene våre, om menneskekroppen, om ulike arter og om samspillet i økosystemene på jordkloden. Biologi 1 er et muntlig-praktisk fag som inneholder hovedområder som den unge biologen, cellebiologi, menneskets fysiologi, funksjon og tilpasning og biologisk mangfold. Faget har obligatoriske elevøvelser og ekskursjoner. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Biologi 2.

Biologi 2 (Vg2/Vg3)

Biologi 2 er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for realfag. Biologi 2 er et skriftlig fag som inneholder hovedområder som den unge biologen, energiomsetning, genetikk, bioteknologi, økologi, evolusjon og om å bruke biologifaglige arbeidsmåter i økologisk feltarbeid, undersøkelser og forsøk i laboratoriet. Faget har obligatoriske elevøvelser og ekskursjoner. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Biologi 1.

Fysikk 1 (Vg2)

Fysikk 1 er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for realfag. Er du nysgjerrig på hvorfor naturen, teknologien og ulike fenomener i hverdagen vår er som de er? Fysikk 1 spenner over mange ulike tema, inkludert klassisk mekanikk (kraft, bevegelse, energi og termofysikk), moderne fysikk (atom- og kjernefysikk), astrofysikk/kosmologi og elektrisitet/halvlederteknologi. Elever som velger Fysikk, bør ha hatt T matte. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Fysikk 2.

Fysikk 2 (Vg3, forutsetter Fysikk 1)

Fysikk 2 er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for realfag. Dybde på tema: kvantefysikk og relativitetsteori, partikkelfysikk, felt (elektriske, magnetiske og gravitasjon) og klassisk mekanikk (bevegelsesmengde, sirkelbevegelse). Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Fysikk 1.

Kjemi 1(Vg2)

Kjemi 1 er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for realfag. Kjemi 1 er et fag som tar for seg: uorganisk og organisk kjemi med fokus på kjemiske strukturer, bindinger og reaksjoner samt periodesystemet. Temaer som vannkjemi, syre/base og organisk kjemi blir nøye behandlet. Det er en del elevøvelser. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Kjemi 2.

Kjemi 2 (Vg3, forutsetter Kjemi 1)

Kjemi 2 er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for realfag. Kjemi 2 er et skriftlig fag med elevøvelser. Faget tar opp ulike temaer som materialtyper, miljøkjemi, redoksreaksjoner, syre/base reaksjoner, løselighet og organisk kjemi. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Kjemi 1

Språk, samfunnsfag og økonomi

Sosiologi og sosialantropologi, Sosialkunnskap eller Politikk og menneskerettigheter

Fagene kan tas i valgfri rekkefølge og kombinasjon.

Sosiologi og sosialantropologi (Vg2/Vg3)

Er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for språk, samfunnsfag og økonomi. I Sosiologi og sosialantropologi jobber vi med tema som: fordeling av goder, sosialisering, sosiale ulikheter, produksjon og arbeid og stiller de store spørsmålene om hvorfor vi handler som vi gjør. Vi sammenligner norsk kultur med andre kulturer, gjennom diskusjoner og gruppearbeid. Faget tar også opp samfunnsvitenskapelige tenkemåter. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Sosialkunnskap. Sosiologi og sosialantropologi er et muntlig fag.

Sosialkunnskap (Vg2/Vg3)

Er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for språk, samfunnsfag og økonomi. Faget forklarer samfunnet vi lever i ved hjelp av ulike samfunnsvitenskapelige teorier hentet fra fag som psykologi, sosiologi, statsvitenskap og økonomi. I faget sosialkunnskap jobber vi med disse hovedtemaene: samfunnsvitenskapelige arbeidsmetoder, livsfasene, velferdsforskjeller, sosiale problemer, velferdsstaten og menneskerettigheter gjennom diskusjoner og gruppearbeid. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Sosiologi og sosialantropologi. Sosialkunnskap er et skriftlig fag.

Politikk og menneskerettigheter (Vg2/Vg3)

Er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for språk, samfunnsfag og økonomi. Politikk og menneskerettigheter er faget for deg som har lyst til å lære mer om hvordan det norske og det internasjonale samfunnet fungerer. Du lærer å analysere politiske prosesser i inn- og utland, og du vil oppleve at du forstår mer av verden rundt deg. Faget omhandler også maktforholdene i samfunnet, ikke bare i Norge, men også i verden, og hvordan enkeltmennesket kan påvirke ulike politiske beslutningsprosesser. Politikk og menneskerettigheter er et skriftlig fag.

Psykologi 1 og 2

Psykologi 1 og Psykologi 2 kan tas i valgfri rekkefølge. Skolen tilbyr disse fagene annet hvert år.

Psykologi1 (Vg2/Vg3)

Psykologi 1 er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for språk, samfunnsfag og økonomi. Psykologi handler om hvordan man forstår menneskets tanker, emosjoner og adferd. Psykologi skal bidra til refleksjon rundt menneskelig mangfold og likeverd. Videre handler faget om forståelse av hva som påvirker menneskets identitet og oppfatning av seg selv. Vi jobber med disse hovedtemaene: psykologiens historie og forskjellige perspektiver, utviklingspsykologi, læring, psykologiens biologiske grunnlag og psykisk helse. Psykologi 1 er et muntlig fag. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Psykologi 2.

Psykologi 2 (Vg2/Vg3)

Psykologi 2 er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for språk, samfunnsfag og økonomi. Psykologi handler om hvordan man forstår menneskets tanker, emosjoner og adferd. Faget gir et vitenskapelig perspektiv på psykologiske prosesser. Psykologi skal bidra til refleksjon rundt menneskelig mangfold og likeverd. Videre handler faget om forståelse av hva som påvirker menneskets identitet og oppfatning av seg selv. Vi jobber med disse hovedtemaene: psykologien i dag, sosialpsykologi, kommunikasjon og helsepsykologi. Psykologi 2 er et skriftlig fag. Noe av undervisningen vil omhandle hvordan du skriver en akademisk fagtekst. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Psykologi 1.

Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 og 2

Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 og 2 kan tas i valgfri rekkefølge. Skolen tilbyr disse fagene annet hvert år. Hvert år kan elevene etablere og drive sin egen ungdomsbedrift, og de får dermed brukt kunnskapen fra faget på en praktisk måte.

Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1(Vg2/Vg3)

Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for språk, samfunnsfag og økonomi. I faget lærer du hvordan du kan etablere en bedrift og hvordan den kan styres etter at driften er kommet i gang. Markedsføring og økonomiske beregninger knyttet til etablering og drift står sentralt. Du lærer også om bedriftens forhold til samfunnet og om utfordringer i sammenheng med menneskene som jobber i bedriften. Dette er et muntlig- praktisk fag. Faget kan utgjøre en fordypning sammen med Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2.

Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 (Vg2/Vg3)

Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 er et av de valgfrie programfagene i studiespesialiserende utdanningsprogram, programområde for språk, samfunnsfag og økonomi. Bedriftsutvikling handler om videreutvikling av forretningsideer, behovet for endring i foretaksform og ulike strategier for ledelse, organisering, økonomi, personalpolitikk og markedsføring. Etikk og miljø inngår i hovedområdet. Innovasjon handler om hvordan bedrifter kan øke konkurransevne og verdiskaping gjennom innovasjon.

Internasjonalisering handler om norske bedrifter i internasjonale markeder. Faget kan utgjøre en fordykning sammen med Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1.

Valgfritt programfag

Breddeidrett

Breddeidrett handler om et utvalg av aktiviteter og helsefremmende trening med allsidighet i fokus. Breddeidrett handler videre om at elevene får erfaring med allsidig aktivitet der de kan tilegne seg kunnskap og ferdigheter i trening og flere forskjellige aktiviteter.

Hva er forskjellen mellom generell studiekompetanse og spesiell?

Generell studiekompetanse

- Fullført og bestått 3-årig vitnemål fra studieforberevende som oppfyller alle formelle krav til fagkombinasjoner.

Spesiell studiekompetanse

- Som generell studiekompetanse men i tillegg krav til spesielle fagkombinasjoner (ofte realfag) som kreves ved opptak til noen høyere utdanninger.

Førstegangsvitnemål

- Fullført og bestått innenfor normert tid (3 år). Relevant ved inntak til høyere utdanning til og med det året man fyller 21 år.

Poengberegning

Karakterpoengene dine er gjennomsnittet av karakterene dine ganget med 10. Dersom du har et gjennomsnitt på 4,5, vil du få 45 karakterpoeng.

Du kan få inntil 4 realfag- og språkpoeng. Du kan ikke få mer enn 1,5 realfagspoeng for samme fag.

Fremmedspråk som programfag med et omfang på 140 timer (Fag som har kode PSPxxxx)	0,5
Programfagene gresk og latin	0,5
Fremmedspråk nivå III	1

Matematikk R1	0,5
Matematikk R2	1
Fysikk 1	0,5
Fysikk 2	1
Kjemi 1	0,5
Kjemi 2	0,5
Biologi 1	0,5
Biologi 2	0,5

Til noen få studier der mannlige eller kvinnelige **søkere er** underrepresentert, gis det kjønnspoeng. Inntil 2 poeng

I ordinær kvote kan du få inntil 2 poeng for enten folkehøgskole, militærtjeneste, siviltjeneste eller høyere utdanning. Du kan bare få tilleggspoeng for én av delene, så du kan ikke få mer enn 2 tilleggspoeng.

Fra og med det året du fyller 20 år får du 2 alderspoeng for hvert år, hvis du har fullført og bestått videregående opplæring. Du kan ikke få mer enn 8 alderspoeng.

Eksamen

- Vg1: Ca. 20% av kullet skal trekkes ut til skriftlig, muntlig eller muntlig/praktisk eksamen.
- Vg2: Alle elever skal trekkes ut til minst 1 eksamen, skriftlig, muntlig eller muntlig/praktisk. Alle Vg2 yrkesfag skal opp til tverrfaglig eksamen i programfagene.
- Vg3: Alle elever skal ha 4 eksamener
 - 3ST: norsk hovedmål + 2 skriftlige og 1 muntlig eller muntlig/praktisk fag.
 - 3MK: norsk hovedmål + 3 trekkfag der minst ett skal være et fag fra medier og kommunikasjon.

Utenlandsstudier

Det er tre forskjellige muligheter for utenlandsopphold i forbindelse med videregående skole.

- 1) Studiekompetanse i utlandet (hele studiet)
- 2) Ekstra år
- 3) Et år i utlandet som erstatning for et år i Norge. (Vanlig at det er Vg2 som tas i utlandet)